Literarische faculteit tegelijk in de Kerk het ambt van diaken waarneemt, of dat een Hoogleeraar in de Juridische faculteit tegelijk tot ouderling zou benoemd worden.

DR. H. H. K.

Uit de Pers.

Aan de artikelen die H. H. in de *Geldersche Kerkbode* schrijft, ontleenen we dit over het beoordeelen van hen, die tot het H. Avondmaal worden toegelaten:

Wij beweren natuurlijk niet, dat men toezien moet slechts diegenen op belijdenis des geloots tot het H. Avondmaal toe te laten, die oprechtelijk gelooven, die den Heere vreezen en van harte de goede keuze hebben gedaan. Wij kunnen niet kerkelijk over den staat der harten oordeelen. Ook het oordeelen, zoo in het dagelijksch leven, over den staat der menschen voor God, zoodat men dat zoo van ieder, naar de indrukken die men ontvangt, weet uit te maken, of hij een kind van God is dan of hij een »dood en onbekeerd« mensch is, is af te keuren. Dit is ook wel veel voorgekomen in kringen van vrome menschen. Vooringenomenheid of tegeningenomenheid kan in dit stuk, ook zonder dat men 't zoo bedoelt, veel invloed hebben. Ons smaakt in den regel wat ons in het gevlij komt. Een absoluut en onfeilbaar oordeel over onzen naaste en den staat zijns harten voor God is ons niet gegeven. Wij mogen zelfs niet beproeven, op zoodanige gave van oordeelen aanspraak te maken, want dan trekken wij iets aan ons, dat alleen Gode toekomt. De Heere kent eens legelijks hart, en ieder van ons is geroepen om over zijn eigen staat voor God te oordeelen. Bij het licht des Heeren kan de geloovige aangaande zichzelven tot een onbedriegelijk oordeel over zijn hart en staat komen. Ieder is geroepen, zijne roeping en verkiezing vast te maken. Maar ons wordt niet belast, het voor anderen te doen.

Er zijn door alle tijden heen menschen, die gaarne over den staat van anderen oordeelen. Naar hunne uitlatingen zou men zeggen, dat zij er onfeilbaar over weten te oordeelen, wie in hunne omgeving oprechtelijk bekeerd is en wie niet. Maar als men nu zulke snapachtige beoordeelaars eens onverwachts flink op den man af vraagt: zijt *gij* bekeerd? — dan zal men het bij velen zóó bevinden, dat zij zeggen: ja, ziet ge, dat is een stuk, om dat van zichzelven te mogen gelooven; in één woord, dan blijkt, dat ze van hun eigen staat nog niet zoo bijzonder helder verzekerd zijn. Nu is dit laatste volstrekt niet kwalijk te nemen, want dat is ook bij vele oprechte Godvreezenden het geval. Maar *dit* is wel vreemd, dat zulke beoordeelaren niet bekwaam zijn om te doen, wat de Heere ons belast, namelijk onze eigen roeping en verkiezing vast te maken en onszelven te onderzoeken en te beproeven of wij in het geloof zijn, of Christus Jezus in ons is — terwijl zij *veel* bekwaam meenen te zijn, om te doen wat de Heere ons *niet* belast, namelijk over anderen te oordeelen.

Dit zij opgemerkt tegen het onstichtelijk gekakel dat sommigen hebben over den staat van hunne naasten.

Maar hier moet iets *bij* gezegd worden. Men kan soms ook wel verstandige en bezadigde Godvruchtigen, die ganschelijk geen schreeuwers zijn, en wier lust het volstrekt niet is hunne naasten te veroordeelen, een gedachte hooren uitspreken, waar het pas kan geven, over hunnen naaste, dien ze van nabij kennen. Ze zullen soms zeggen: »men bespeurt bij hem ganschelijk geen zielsuitgangen tot den Heere; er is geene ontdekking; de ware behoefte blijkt bij hem niet; zijne dagelijksche gangen zijn niet in de vreeze des Heeren; ik heb hem lang gekend, maar heb geen gunstigen indruk van zijn geestelijken toestand; ik geloof niet, dat zijn hart recht voor God is". Of aan de andere zijde kunnen ze soms zeggen: »daar zijn klare blijken van het werk des Geestes; er is geen twijfel aan, of het werk der genade is daar aanwezig".

Als we zoo iets hooren, moeten we daar dan met een groote bijl op inhakken, en zeggen: »het komt u niet toe, over anderen te oordeelen"? Volstrekt niet. Verre zij het.

Verstandige, wel onderwezene, bezadigde en bescheidene Godvruchtigen, geoefend in de Schriften en in de gangen des geestelijken levens, ontvangen indrukken van hunne naasten, die in de meeste gevallen juist zullen zijn. Immers, het geestelijk leven heeft zijne openbaringen naar het woord. En wie zal het weg redeneeren, dat ook onder de tot de H. Sacramenten toegelaten leden eener Kerk onderscheid is; dat sommigen werkelijk eene reuke van Christus geven, maar anderen bij degenen die hen van nabij kennen, den indruk verwekken, dat de vreeze des Heeren niet een leidend beginsel in hun hart en leven is? Men spreekt toch immers ook in de behandeling der zielen, bij huisbezoek en krankenbezoek, de menschen toe, naardat men hun geestelijken toestand bezien kan uit hetgeen zij openbaren en uit hetgeen zij niet openbaren?

De Heere kan ons immers ook aangaande den staat van onze Godvreezende betrekkingen, die nog bij ons leven of van ons heengegaan zijn, *eene voor ons volkomen genoegzame zekerheid* geven, zoodat er bij ons geen twijfel behoeft te zijn aangaande hunne zaligheid?

Men mag dus wel voorzichtig zijn, en niet, omdat God de Heere alleen een absoluut onfeilbaar oordeel heeft over den staat onzer naasten, het oordeel der liefde en de voor hen genoegzame zekerheid ontkennen, die de teedere Godvruchtigen kunnen hebben aangaande hunnen naaste.

Alleen maar — *dit* worde in 't oog gehouden, dat door alle tijden heen sommigen voor treffelijk bekeerde menschen gehouden zijn, met wie het toch zeer kwalijk is afgeloopen, en dat er daarentegen ook geweest zijn, tegen wier staat en toestand men niet zoo hoog opzag, maar die ingegaan zijn in den vrede.

Nu kunnen wij in het kerkelijk leven, bij toelating of niet toelating tot de H. Sacramenten, *niet* tot maatstaf nemen onze persoonlijke indrukken aangaande de personen. Die indrukken kunnen wel maken, dat we sommigen met vreeze toelaten en anderen met blijdschap.

Dit heeft zijn recht. Dat is niet weg te redeneeren. Maar de maatstaf der beoordeeling, dien God in onze hand gesteld heeft, is de belijdenis en de wandel. Zelfs een Filippus heeft den kamerling niet gedoopt op de aangename indrukken, die hij ongetwijfeld in het gesprek met hem ontvangen had, maar op de belijdenis, die hij afgelegde, toen Filippus tot hem gezegd had: indien gij van ganscher harte gelooft, zoo is het geoorloofd.

Zoo zal ieder dan ook licht verstaan, dat wij, aandringende dat de belijdenis des geloofs de uiting van de vreeze des Heeren behoort te zijn, daarmede niet bedoelen dat wij dit nu kunnen uitmaken, of dat zoo *is* persoonlijk bij degenen die belijdenis doen; maar wij hebben het met ernst een iegelijk voor te houden, opdat een ieder zichzelven beproeve, en alzoo kome tot de belijdenis des geloofs, en ete van het brood en drinke van den drinkbeker.

Dr. A. K.

Officieele Berichten.

L. S.

Aangezien de Geref. kerk te Steenwijk A en de Geref. kerk te Steenwijk B tot ineensmelting gekomen zijn, verzoekt de kerkeraad van de vereenigde kerk, dat voortaan stukken, voor hem bestemd, gericht worden aan den kerkeraad van de Geref. kerk te Steenwijk, waarbij zij geadresseerd kunnen worden aan een der ondergeteekenden.

DS. J. HANIA.
DS. J. BOSCH.

Steenwijk, 6 April 1914.

Classis Breukelen.

De kerkeraad der Geref. kerk van Loenen geeft bij dezen den kerken der classis kennis, dat de gewone vergadering D.V. zal gehouden worden Donderdag 14 Mei, ten 9½ ure, te Breukelen.

Punten voor het agendum s.v.p. vóór 26 April bij Ds. R. v. d. Kamp te Breukelen.

Namens den kerkeraad der Gerer. kerk van Loenen:
DS. R. V. D. KAMP, *consulent.*

Breukelen, 7 April 1914.

Classis Alkmaar.

De kerken in de classis Alkmaar worden opgeroepen ter vergadering te Alkmaar op Woensdag 6 Mei a.s.

Punten voor het agendum in te zenden bij Ds. C. Stadig.

Namens de roepende kerk:
A. J. KWANTES, *praeses.*
P. KWANTES FZN, *scriba.*

Kolhorn, April 1914.

Verslag van de Vergadering der Geref. Kerken in de Classis Tiel, op 4 Febr. 1914 in de consistorie der Geref. Kerk te Zalt-Bommel.

1. Namens de Kerk van Herwijnen opent Ds. v. d. Bosch, consulent, de vergadering met het laten zingen van Ps. 84 : 3, het lezen van Ps. 121 : 1 en gebed. Vervolgens wordt op deze eerste classicale vergadering in het nieuwe jaar aan de broeders voor al hun ambtelijken arbeid de rijkste zegen des Heeren toegewenscht.

2. Op verzoek ziet Ds. Boersma de credentiebrieven na, welke in orde worden bevonden. Alle kerken zijn vertegenwoordigd. De Diakenen ontvangen keurstem.

3. Het moderamen wordt aldus geconstitueerd: Ds. Diemer, praeses; Ds. Geerling, Assessor; Ds. v. d. Bosch als naar gewoonte scriba.

4. De lezing der notulen vindt plaats. In orde bevonden en onder dankzegging gearresteerd.

5. Ingekomen stukken:

a. »Doop en Belijdenis«. Open brief aan de Generale Synode van Geref. kerken te 's-Gravenhage van A. Siteur Jr. Voor kennisgeving aangenomen;

b. Een schrijven van den Uitgever der *Geldersche Kerkbode*, den heer A. Meijer, die op het voorstel van de classis Tiel, nl. de *Geldersche Kerkbode* op nader omschreven voorwaarden tot officieel orgaan der classis Tiel te maken, ingaat.

6. Instructies:

a. Acte van losmaking voor Ds. Boersma, op voorstel van Geldermalsen, aan de orde gesteld en geteekend;

b. Als Consulent van Geldermalsen, in overleg met genoemde kerk, Ds. v. d. Bosch aangewezen. In verband hiermede wordt tegelijk Ds. Boersma, consulent van Hoenza-Driel, vervangen met goedvinden van de betrokken kerk door Ds. Geerling;

c. Het voorstel van Culemborg om ook des Maandags de Classic. Vergad. te doen houden, in plaats van steeds op Woensdag, toegelicht en verworpen:

d. Vuren en Rossum vragen elk 2 preekbeurten. Aldus geregeld: voor Rossum, Ds. Geerling en Ds. v. d. Bosch; en voor Vuren, Dr. Keizer en Ds. Diemer.

7. Rapporten:

a. De kerkvisitatie wordt geregeld. Ds. v. Velzen en Geerling zullen bezoeken de kerken van Tiel, Geldermalsen, Culemborg, Herwijnen, Vuren, Hoenza-Driel en Rossum. Dr. Keizer en Ds. Diemer zullen de overige kerken voor hun rekening nemen, nl. Aalst, Gameren, Poederoijen, Well, Zalt-Bommel en Zuilichem. Op de Aug.-classis D. V. zullen de Brs. verslag van hun verrichten arbeid uitbrengen;

b. Zendingsrapport gedaan door Ds. v. d. Bosch en Boersma, resp. sec en prim. deputaat. Het rapport van den Sec. handelt, behalve over Bestuursverkiezing, voornamelijk over de financiën der Zending en dat van den Primus over het gevraagd en op zekere voorwaarden gegeven eervol ontslag aan Ds. Ingwersen, Miss. Dien, des Woords te Poerwodjo, met verlof in Nederland;

c. De evangelisatie-arbeid der kerk van Geldermalsen te Buren komt in bespreking. Van veel zegen mag worden getuigd. Aan Geldermalsen wordt daarom geadviseerd, dien daar aanvankelijk bekroonden arbeid niet op te heffen, en ook niet te onderbreken, gelijk het plan scheen te zijn in verband met het vertrek van Ds. Boersma, die de ziel was van het werk, maar ook in haar vacature voort te gaan op den ingeslagen weg, door sprekers in Buren te doen optreden, en desnoods daarvoor financieelen steun te zoeken uit de Classicale Kas.

8. Benoeming Deputaatschappen:

a. Voor de Zending, Ds. v. d. Bosch, primus; Ds. Diemer, secundus;

b. Ad examina, Alle Predikanten der Classis. Voor saamroeping, eventueel, zal zorgen Ds. v. d. Bosch als scriba;

c. Voor de kerkvisitatie, Alle Dienaren des Woords in de Classis;

a. Kas Ex bonis publicis, Ds. Diemer;

e. Voor het nazien van het Archief, Ds. Geerling;

f. Voorts blijven alle deputaatschappen geregeld zooals ze reeds waren.

9. De kerk van Rossum brengt ter sprake de poging van een zekeren Br. R. uit de Classis Arnhem, die binnen de Classis Tiel gaarne op examen zou worden toegelaten voor het aldaar houden van oefeningen. Besloten wordt, waar verschil van gevoelen aan den dag komt over de bevoegdheid der Classis in deze, eerst eens kerkrechtelijk advies in te winnen en dan dienovereenkomstig te handelen.

10. De rondvraag naar Art. 41 D. K. O. komt aan de orde, doch levert niets bijzonders op.

11. Een commissie wordt benoemd, bestaande uit de Brs. v. d. Weert en Flier, tot het nazien der boeken van den Deputaat voor de Theol. School en de Vr. Univ. en van den classicalen Quaestor. Alles in de beste orde bevonden.

12. Nadat als roepende Kerk voor de Meiclassis nl. 13 Mei a.s. D. V. is aangewezen de Kerk van Hoenza-Driel; een hartelijk afscheidswoord door Ds. Boersma bij zijn heengaan uit de classis Tiel is gesproken, dat even hartelijk door den praesses wordt beantwoord; de korte notulen worden gelezen en goedgekeurd; eindigt Ds. Diemer de vergadering met dankzegging aan den Heere.

Namens de classis,
J. W. v. D. BOSCH,
Actuarius

Korte mededeelingen van de vergadering der Classis Klundert op 11 Febr. 1914.

De vergadering wordt op de gewone wijze geopend door den praeses, Ds. van Dam. Z.Ew. wenscht o.a. de kerk van Fijnaart geluk met het slagen van het beroepingswerk.

De credentiën, door de afgev. van Breda onderzocht, zijn in orde bevonden en alle kerken wettig vertegenwoordigd door de primi-afgevaardigden.

In het Moderamen hebben als scriba Ds. Ruys en als assessor Ds. Goris zitting.

De notulen der vorige vergadering worden gelezen, goedgekeurd en geteekend.

Drie kerken, die vacatuurdienst vragen, ontvangen elk 2 Zondagen dienst.

Ingekomen stukken worden behandeld, o.a. een verzoek der Zendingsdeputaten van Zeeland om samenwerking, dat in aansluiting aan het besluit van een vroegere vergadering niet kan ingewilligd worden, daar de omstandigheden niet zijn gewijzigd.

Een vraag om vervroegde Classisvergadering in dit voorjaar, voor een peremptoir examen, wordt na ampele bespreking in zóóverre ingewilligd, dat die vergadering op 29 April zal gehouden worden.

De Synodale kerk bericht, dat de a.s. Partic. Synode D. V. zal gehouden worden op 10 Juni e.k. te Breda.

Rapporten: de kas voor hulpbeh. kerken heeft voor de a. s. drie maanden nog slechts *f* 30,47½ in kas. Van den Evangelisaticarbeid wordt gerapporteerd dat Ds. Both gelukkig weer geheel is hersteld; dat de kerk te Heerlen op 28 Febr. in gebruik kan worden genomen; dat de geldleening voor Heerlen nog maar voor een klein deel is geplaatst, en daarom om hulp gevraagd. Roozendaal heeft ijverige en aanvankelijk geslaagde pogingen voor een bouwfonds gedaan. Weldra hopen de Deputaten een predikant voor Heerlen en Zuid-Limburg te krijgen. Veel dus, dat bemoedigt, tot bidden opwekt, tot offervaardigheid dringt. Op 2 kerken na, heeft geheel de Classis voor Heerlen gecollecteerd.

Het jaarrapport van den Quaestor, dat van verhoogde offervaardigheid spreekt, wordt met dank voor zijn arbeid aanvaard.

Voor tusschentijdsche approbatie en losmaking worden aangewezen de kerken Zevenbergen en Klundert.

Bij de rondvraag naar art. 41 D. K. O. wordt aan Moerdijk de gewone steun toegekend.

Besloten wordt met aller instemming aan een broeder een getuigenis te geven, zooals voor een onderzoek overeenkomstig art. 8 D. K. O. wordt gevorderd.

Een voorstel van Zevenbergen over het optreden van nog niet geproponeerde studenten, wordt aan de kerken medegegeven tot een volgende vergadering.

Nadat nog enkele particuliere vragen zijn beantwoord, en mededeelingen over een tekort voor den arbeid in Rijn Pruisen gedaan en over den stand der zaken naar art. D. K. O. zijn gevraagd en gegeven, wordt als roepende kerk voor de e. k. vergadering, te Breda te houden, aangewezen de kerk van Willemstad.

Toepassing van art. 43 is niet noodig gebleken.

De korte notulen worden gelezen.

Na dankgebed, waarin de assessor voorgaat, sluit de Praeses de vergadering.

Namens de Classis
L. G. GORIS,
h.t. Assessor.

Buitenland.

Duitschland. Iets nieuws op kerkelijk gebied.

Iets geheel nieuws op kerkelijk gebied wordt sedert eenigen tijd in onderscheidene groote steden van Duitschland ingevoerd. In December van het voorgaande jaar organiseerde de Consistorialrat Superintendent Dr. Költzich te Dresden eene middernachtsgodsdienstoefening, bepaald met het oog op personen, die in hotels werkzaam zijn, daar deze overdag geen gelegenheid hebben ter kerk te komen. De proefneming gelukte; aan de nachtelijke godsdienstoefening namen ook vele andere geloovigen deel, die overdag geen tijd konden vinden om de kerk te bezoeken. Inmiddels zijn zulke godsdienstoefeningen ook in andere groote steden georganiseerd, eveneens met goed gevolg. Aan zulke middernachtsgodsdienstoefeningen wil men ook het vieren van des Heeren Avondmaal verbinden.

Spanje. Strijd voor vrijheid van conscientie.

Eene merkwaardige vergadering van niet-Roomschen in Spanje werd dezen dagen in den schouwburg Lo Rot Schat te Madrid gehouden. Zij was uitgeschreven om te komen tot een verzoek aan de regeering, opdat deze voortaan zou rekenen met de religieuse overtuiging der staatsburgers, en om de staatsschool neutraal te maken. De vergadering was druk bezocht en er heerschte een onbeschrijflijke geestdrift. Maar het was een uiterst gemengd gezelschap. Namens de Spaansche Protestanten sprak de heer Oviede, voor de buitenlanders voerde de predikant G. Fliedner het woord, ook trad een Spaansche Jood op het spreekgedeelte; ja zelfs Spaansche voorstanders der republiek en van het socialisme lieten zich hooren. Allen waren het daarover eens, dat er in Spanje vrijheid van conscientie moet heerschen.

Eene dergelijke vergadering voor vrijheid van godsdienstoefening werd te Madrigelys gehouden, waarin bij het einde de leiders gemachtigd werden in de pers te verklaren, dat de meerderheid der bevolking er naar streeft, dat Spanje in de rij der moderne Staten treden zal door onbeperkte gewetensvrijheid te schenken en door den Staat neutraal te doen zijn. Wij kunnen ons voorstellen, dat de Protestanten in Spanje, na al de moeilijkheden die hun in den weg gelegd werden, verlangen dat zij ongehinderd godsdienstoefeningen kunnen houden, en ook dat zij begeeren dat zij de vrijheid genieten om hunne leer te propageeren; maar dat zij zich daarbij coaliseeren met revolutionaire elementen, is te betreuren. Wanneer de revolutionairen in Spanje zegevieren, zullen de Protestanten dezelfde ervaring opdoen die men in Portugal opdeed. Daar werd, toen de republiek geproclameerd was, niet alleen de Roomsche Kerk gekneveld, maar ook de Protestansche Kerken ondervonden het drukkende juk van den Staat.

De ministerpresident Romanones is door een Duitsch dagbladcorrespondent geinterviewd, waarbij hij zich volgenderwijze over de hervormingen die hij op kerkelijk terrein wil invoeren, uitliet: »Ik wil de uitgaven voor den dienst der kerken beperken, of liever, ze zullen beter verdeeld worden. De tractementen van bisschoppen en domheeren zijn ongeveer gelijk aan die van ministers. Deze moeten verminderd, daarentegen zal de bezoldiging van de lagere geestelijkheid verhoogd worden. Is het niet schandelijk, dat het tractement van een pastoor nog altijd als in de middeneeuwen, toen het leven zoo goedkoop was, 600 peseta's bedraagt, minder dan het loon van den geringsten arbeider? Ook het vraagstuk der geestelijke broederschappen moest definitief opgelost worden. De verdere uitbreiding van de genootschappen mag onder geen voorwaarde geduld worden, en hunne leden moeten zich aan de Staatswet die voor allen geldt, onderwerpen. De door mij ontworpen wet op de vereenigingen zal kort na de wederopening der Cortes ingediend worden, en ik verwacht dat zij met vlag en wimpel er door gaat. Het is ook mijn vast voornemen, gewetensvrijheid in vollen omvang in te voeren en vast te stellen. Artikel 11 der constitutie, waarin van gewetensvrijheid gesproken wordt, mag niet meer voor een dubbelzinnige uitlegging vatbaar zijn. Zij die deel uitmaken van het leger, zullen, wanneer zij niet Roomsch zijn, niet meer, gelijk tot hiertoe het geval was, gedwongen worden aan Roomsche ceremonieele diensten deel te nemen. Ook ben ik van plan een decreet uit te vaardigen, waarbij bepaald wordt, dat kinderen op lagere staatsscholen, die niet tot de Roomsche kerk behooren, of wier ouders of voogden het verlangen, van de deelneming aan het Roomsche godsdienstonderwijs vrijgesteld worden".

Opmerkelijk is het, dat de Spaansche premier alleen bedacht is op beperking van de Roomsche geestelijke genootschappen. Het blijkt, dat hij alleen die vereenigingen voor gevaarlijk voor den Staat houdt; aan beperking der vrijheid van socialistische of anarchistische gemeenschappen schijnt hij niet te denken. Het is in Spanje als in Frankrijk, waar al de liberalisten de leus aanheffen: »het clericalisme, dat is de vijand«, zonder te bedenken dat de ware vrijheid ook in den Staat kan worden genoten, als men het zachte juk van Christus aanneemt.

GEMENGD NIEUWS.

Slechts één collecte in het jaar. In het canton Neuchatel van Zwitserland bestaat eene Vrije Kerk. Om in de kosten voor den eeredienst te voorzien, wordt daarin op één Zondag in het jaar eene collecte gehouden. Door deze inzameling worden alle benoodigde middelen opgebracht. Wanneer men hier of daar voor een tekort komt te staan, dan wordt eene tweede collecte gehouden. Dat mag zeker een ideale toestand heeten.

President Yoean Tsi Kai over het Christendom. De voorzitter van de Edinburgher Wereld-conferentie voor de Zending, Dr. John, Mott heeft een reis door China gedaan, waarbij hij conferentiën hield met studenten, die in grooten getale zich rondom zijn spreekgestoelte vergaderden. De president der Chineesche republiek Yoean Tsi Kai ontbood Dr. Mott bij zich, om te weten wat hij aan de jongelieden van China verkondigde. Dr. Mott zeide hem dat het er hem om te doen was, Christus als den Zaligmaker der wereld aan te prijzen. Drie kwartier sprak de president met Dr. Mott en bij het einde der audiëntie zei hij: »U moet in China blijven en niet alleen in de groote steden, maar ook in de kleinere plaatsen uwe boodschap brengen, want alle jonge mannen van China moeten haar hooren. De leeringen van onzen wijzen Confucius brengen ons wel de waarheid, maar wij hebben de kracht niet daarnaar te leven. Deze kracht komt alleen van Christus, daarom moeten wij Hem leeren kennen".

Of vóór deze uitlating of daarna de officieele afkondiging heeft plaats gehad dat het Confucianisme de godsdienst van den Chineeschen Staat zou zijn, weten wij niet.

Een veldtocht tegen de Kerk. De voorzitter van den »Bond van proletarische vrijdenkers«, Bernard Menke, had in het orgaan van zijn vereeniging *De Atheist* tegen het einde van Februari een grooten veldtocht tegen de Kerk aangekondigd. Hij zelf sprak den 8sten Februari te Stuttgart voor eene vergadering, die saâmgeroepen was om de aldaar wonende proletariërs aan te zetten de landskerk te verlaten. Niettegenstaande deze vergadering op vele plaatsen aangekondigd was, werd zij slechts door 150 personen, waaronder 60 vrienden der kerk, bijgewoond. Wat de voorzitter van den Bond in een rede van 1½ uur in het midden bracht, was een eindeloos zondenregister van de kerk, geïllustreerd door tal van anecdoten. Jong-Duitschland en Padvindersvereenigingen werden veroordeeld als aankweekers van moordlust. Ook sprak hij van den bloeddorst van den Russischen Czar. Hij gewaagde ook van den apostel Paulus als van een »ganseh onbeschaafden en onontwikkelden visschersknecht« van het Nieuwe Testament, van den ouden, verganen kerkelijken rommel met welken geen ontwikkeld arbeider van den tegenwoordigen tijd iets meer wist aan te vangen, enz.

Dergelijke bestrijders heeft de Kerk zeker niet te vreesen.

In *De Hope* lezen wij: »In Chicago heeft men de proef genomen met het adverteeren der Zondagsdiensten. Het heeft in zes weken 100 dollars gekost, en men berekent dat als een gevolg, een half millioen menschen hun kennis met de kerken hebben hernieuwd. Op den vorigen Zondag, zegt men, dat zoo ongeveer de helft van Chicago's inwoners de kerken bezochten".

Britsch en Buitenlandsch Bijbelgenootschap. Volgens het zooeven verschenen 109de verslag van het Britsch en Buitenlandsch Bijbelgenootschap is de Bijbel tegenwoordig in 450 verschillende talen over de wereld verspreid. In 1913 zijn negen vertalingen in nieuwe talen verschenen. De geheele Bijbel is tegenwoordig in 111 talen vertaald; het Nieuwe Testament is in 108 talen te verkrijgen, en in 231 talen is minstens één boek van het Nieuwe Testament gedrukt.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

PAASCHFEEST.

O dag van heil, o dag van vreugd
Die al Gods kinderen verheugt;
Zij Gods genâ geprezen!
Komt, heffen wij het feestlied aan:
De Heer is waarlijk opgestaan,
En uit den dood verrezen.
De Heiland, de Overwinnaar leeft
Die ons het eeuwig leven geeft.

Wat menschentong, wat eng'lentaal
Kan zulk een volle zegepraal
Ooit naar waardij bezingen?
Maar eeuwig dank en eer en lof
Zij Christus, hier geroemd in 't stof
Als in der heem'len kringen,
Geev' elk den Overwinnaar eer:
Hij velt de macht des doods ter neer.

Halleluja! Het is volbracht.
Gij deedt, o Heer, voor ons geslacht
Een bron van heil ontspringen,
De zwarte nacht des doods verdween,
De blijde dageraad verscheen.
Nu laat ons vroolijk zingen,
De Heer ontneemt aan 't graf zijn buit,
En treed als Overwinnaar uit.

De Heer is waarlijk opgestaan!
Heft weer dat oude feestlied aan:
Hij schenkt ons 't eeuwig leven.
Wat leed of smart ons hier nog wacht,
Voor wie gelooft, is ook de nacht
Des doods met licht doorweven.
Looft Hem die ons dat heil bereidt,
Hem liefde en dank in eeuwigheid!

DE HOOFDZAAK.

Eenige jaren geleden bevond zich een prediker van het Evangelie op een stoomboot die van Oost-Indie naar Europa ging. Onderweg kwam een heer aan boord uit Britsch-Indië. Hij was geen Europeaan, maar behoorde tot de vele aanzienlijke en geleerde inlanders aldaar.

De prediker en de Indiër maakten spoedig kennis met elkander. Het bleek dat de laatste op reis was naar Europa om daar nieuwe kennis en wetenschap op te doen. Hij was geen heiden meer, daar hij reeds lang had ingezien, dat het heidendom verwerpelijk is. Evenmin echter wilde hij iets van het Christendom weten. Hij zeide ronduit tot den leeraar, dat alle geloof dwaasheid en alle godsdienst slechts een bedenksel was.

De ander trachtte vergeefs hem van zijn dwaling te overtuigen. Toch scheen de geleerde behagen in de gesprekken te vinden. Op zekeren dag riep hij uit:

»Ik zou gaarne gelooven gelijk gij, maar hoe weten wij dat het waarheid is, dat er een ander leven is dan dit en een andere betere wereld dan deze? Laat er iemand komen die aan de overzijde geweest is, en wedergekeerd ons vertelt hoe het daar is en hoe wij er komen kunnen, dan zal ik gelooven. Maar zulk een is er niet".

»Gij vergist u" sprak de zendeling, »luister wat de Bijbel zegt". En hij las voor de woorden van den Heere Jezus uit Openb. 1.

Ik ben de Eerste en de Laatste, en die leeft, en Ik ben dood geweest, en zie Ik ben levend in alle eeuwigheid.

»Mag ik dat Boek ook eens inzien?" vroeg de ander die den Bijbel slechts zeer oppervlakkig kende. Hij nam het boek mede, las het met aandacht en werd tot in de ziel getroffen.

Hier vond hij nu wat hij verlangd had. Het getuigenis van een die wedergekeerd was van gene zijde des grafs. God zegende de lezing van het Woord aan zijn hart. De leeraar werd hem daarbij tot een gids. En toen zij Europa bereikten was de geleerde Indiër niet meer dezelfde als vroeger. Hij leerde tot groote blijdschap van zijn vriend, den verrezen Heiland kennen en liefhebben. Later naar zijn vaderland teruggekeerd, bleef hij ook daar de goede belijdenis getrouw.

HOOGENBIRK.

Ingezonden Stukken.

(*Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie*).

Geen beroep voor predikanten boven de 40 jaar!

Geachte Redactie!

In *De Bazuin* wordt door Prof. Bouwman nogmaals de aandacht erop gevestigd, dat predikanten van ± 45 jaar tegenwoordig voor een beroep niet meer in aanmerking schijnen te komen, uit vrees voor de dreigende zware lasten van 't emeritaats-tractement.

Terecht o.i. wordt dit in 't algemeen door Zijn H. G. afgekamd met de woorden: »Wij achten het dan ook geen gezonden toestand, dat een predikant, omdat hij 45 of 50 jaar is, gepasseerd wordt bij de beroeping, met het oog op het emeritaats-tractement . . . Of is de rijpere leeftijd niet de leeftijd voor de wijsheid en hoogere geestelijke kracht? Is bij de leiding der kerk, bij de besturing der zielen en bij de prediking de leiding van ervaren herders niet noodig? . . ."

En in dat zelfde stuk komen ook de volgende woorden voor: »De huidige regeling voor het emeritaat heeft dus een bedenkelijk gevolg." Inderdaad, hoe zegenrijk overigens, dit bedenkelijke gevolg is niet te loochenen. Maar kan er niets gedaan worden, om de krachten, ons geschonken in onze oudere predikanten, profijtelijker aan te wenden? Ligt er ook eigenlijk niet iets onbillijks in een regeling, waarbij de kerk, »aan welke de D. D. W. laatstelijk verbonden was", verplicht is den emeritusdienaar te onderhouden, terwijl hij soms verreweg den langsten tijd van zijn diensttijd in andere gemeenten is werkzaam geweest?

En waar we niet alleen als personen, maar ook als kerken geroepen zijn elkander te helpen en te steunen, is dan niet juist zulk een aangelegenheid als 't ware er op aangewezen, om elkaar de hand te reiken? Dan ware alle onbillijkheid in dezen de wereld uit.

Indien de Synode de kerken opriep om elkander met betrekking tot de emeritaatstractementen te ondersteunen naar de verhouding der tractementen aan de dienaren uitbetaald, dan kon 't emeritaatstractement voor geen enkele kerk een drukkende last zijn.

De Synode behoeft slechts de kerken op te roepen, en we twijfelen niet of bijna alle kerken der verschillende classes zullen bereid zijn de handen ineen te slaan. Niet alleen 't gevoel van saamhoorigheid, maar ook 't welbegrepen eigenbelang zou er toe dringen. Hoevele kerken zijn er niet, die, als ze alleen voor hun Emeritus-Dienaar moesten zorgen, niet in staat zijn op nieuw een predikant te beroepen. En wie zou dan niet gaarne gesteund willen worden.

En zwaar zijn de lasten niet. Berekenen we dat aan onze ruim 550 predikanten (gemiddeld *f* 1000 jaarlijksch inkomen) *f* 550.000 aan tractement wordt uitbetaald en dat daartegenover een 25-tal emeriti te onderhouden waren die gemiddeld een pensioen hebben van *f* 900, terwijl er bovendien nog *f* 5000 kindergeld moest worden betaald (tezamen *f* 27,500) dan zouden de kerken voor iedere *f* 100 die ze aan tractement betalen, nog maar *f* 5 hebben bij te dragen, d.i. *f* 50 op een tractement van *f* 1000. Wij kunnen slechts een ruwe schatting geven, omdat de juiste cijfers ons niet ten dienste staan, noch van 't inkomen der verschillende predikanten, noch van 't aantal emeriti en hun pensioen. Toch meenen we de kosten eer te hoog, dan te laag geraamd te hebben.

We twijfelen echter geen oogenblik, of *alle* kerken zullen aan zulk een regeling willen medewerken.

Natuurlijk blijft iedere kerk vrij, hieraan mede te doen of niet. Zoo ze slechts de verantwoordelijkheid gevoelt om voor haar Emeritus Dienaar te zorgen, gaat ze vrij uit. Maar nogmaals, wij twijfelen geen enkel oogenblik of, als de Synode slechts 't initiatief neemt om enkele deputaten te benoemen (bijv. 2 uit iedere provincie) en de classes uit te noodigen dit eveneens te doen, dan zullen alle kerken, daartoe door dezen opgewekt, gaarne willen medewerken.

Ongewenscht zou 't misschien niet zijn, voor 't geval dat er soms Kerkeraden mochten wezen, die door een mammonsgeest (van: ben ik mijn broeders hoeder) verleid, zouden willen wachten met mede te doen totdat ze eerst zelf een emeritus hebben, al aanstonds de bepaling op te nemen, dat dezulken 2 of 3 malen zooveel zullen hebben bij te dragen of voorloopig althans eenvoudig zijn buitengesloten en